

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

14 октомври 2010 година *

По дело C-61/09

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от Oberverwaltungsgericht Rheinland-Pfalz (Германия) с акт от 28 януари 2009 г., постъпил в Съда на 11 февруари 2009 г., в рамките на производство по дело

Landkreis Bad Dürkheim,

срещу

Aufsichts- und Dienstleistungsdirektion,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: г-н А. Tizzano, председател на състав, г-н J.-J. Kasel, г-н А. Borg Barthet (докладчик), г-н Е. Levits и г-н М. Safjan, съдии,

* Език на производството: немски.

генерален адвокат: г-н J. Mazák,
секретар: г-н K. Malacek, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 4 февруари 2010 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за Landkreis Bad Dürkheim, от г-н A. Martin, в качеството на представител,
- за Aufsichts- und Dienstleistungsdirektion, от г-н M. Arnoldi, в качеството на представител,
- за г-жа Niedermair-Schiemann, от адв. M. Winkelmüller и адв. M. Rietdorf, Rechtsanwälte,
- за германското правителство, от г-н M. Lumma и г-н J. Möller, в качеството на представители,
- за полското правителство, от г-н B. Majczyna и г-н M. Drwiecki, в качеството на представители,

— за Европейската комисия, от г-жа F. Clotuche-Duvieusart и г-н G. von Rintelen, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 11 май 2010 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 44 от Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета от 29 септември 2003 година относно установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители и за изменение на Регламенти (ЕИО) № 2019/93, (ЕО) № 1452/2001, (ЕО) № 1453/2001, (ЕО) № 1454/2001, (ЕО) № 1868/94, (ЕО) № 1251/1999, (ЕО) № 1254/1999, (ЕО) № 1673/2000, (ЕИО) № 2358/71 и (ЕО) № 2529/2001 (ОВ L 270, стр. 1, поправка в ОВ L 94, 2004 г., стр. 70; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 49, стр. 117), изменен с Регламент (ЕО) № 2013/2006 на Съвета от 19 декември 2006 година (ОВ L 384, стр. 13; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 81, стр. 52, наричан по-нататък „Регламент № 1782/2003“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Landkreis Bad Dürkheim (администрация на окръг Bad Dürkheim) и Aufsichts- und Dienstleistungsdirektion (административен орган с контролни и съвещателни правомощия, наричан по-нататък „ADD“) по повод отчитането на определена площ земя (наричана

по-нататък „разглежданите площи“) при определяне на правата за получаване на плащания на г-жа Niedermair-Schiemann в рамките на схемата на единно плащане.

Правна уредба

Правна уредба на Съюза

Регламент № 1782/2003

- 3 Регламент № 1782/2003 предвижда преди всичко създаването на вид подпомагане на доходите на земеделските производители. Това подпомагане е определено в член 1, второ тире от Регламента като „схема на единно плащане“.
- 4 Съгласно съображение 3 от Регламента:

„С цел да се избегне изоставянето на селскостопанска земя и да се осигури, че тя ще бъде поддържана в добро селскостопанско и екологично състояние, трябва да се въведат стандарти, които може да се базират или не на разпоредби на държавите членки. Затова е удачно да се създаде обща за Общността рамка, в която държавите членки да могат да приемат стандарти, като вземат предвид специфичните характеристики на засегнатите области, включително почвено-климатичните условия и съществуващите системи за селско стопанство (използване

на земята, периодична смяна на културите, селскостопански практики) и структурата на фермите“.

- 5 Съгласно съображение 21 от Регламента:

„Схемите за подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика предоставят директно подпомагане на доходите, в частност с цел да се осигури добър стандарт на живот на населението в земеделските райони. Тази цел е в тясна връзка с поддържането на селските райони. [...]“.

- 6 Съображение 24 от Регламента посочва в частност, че:

„[...] Следователно, удачно е единното плащане на стопанство да се подчини на условието за спазване на стандартите в областта на околната среда, здравето и хуманното отношение към животните, както и поддържането на стопанството в добро селскостопанско и екологично състояние“.

- 7 Съгласно член 2, букви б) и в) от Регламент № 1782/2003:

„За целите на настоящия регламент се прилагат следните дефиниции:

- б) „стопанство“ е всяка производствена единица, управлявана от един земеделски производител, намираща се на територията на една държава членка,

в) „селскостопанска дейност“ е производството, развъждането или отглеждането на селскостопански продукти, включително прибирането на реколтата, доенето, размножаването на животните и отглеждането на животни за селскостопански цели или поддържането на земята в добро селскостопанско и екологично състояние, както е определено в член 5“.

8 Член 3 от Регламента, озаглавен „Основни изисквания“, предвижда:

„1. Земеделски производител, който получава преки плащания, трябва да спазва законоустановените изисквания за управление, посочени в приложение III, съобразно графика, определен в това приложение, и придържайки се към доброто селскостопанско и екологично състояние, определено в член 5.

2. Компетентният национален орган предоставя на земеделския производител списък със законоустановените изисквания за управление и условията за добро селскостопанско и екологично състояние, които той трябва да спазва“.

9 Съгласно член 5, параграф 1 от Регламента:

„Държавите членки следят цялата селскостопанска земя и особено земята, която вече не се използва за целите на производството, да се поддържа в добро селскостопанско и екологично състояние. Държавите членки определят на национално или на регионално равнище минимални изисквания за добро селскостопанско и екологично състояние, на базата на рамката, определена в приложение IV, и като вземат предвид специфичните характеристики на засегнатите площи, включително почвено-климатични условия, съществуващите системи за селско стопанство и структурата на фермите. Това следва да се прави без да се засягат стандартите за добри селскостопански практики, както се прилагат в

контекста от Регламент (ЕО) № 1257/1999 на Съвета и без да се засягат агроекологичните мерки, прилагани на равнище над това за добрите селскостопански практики“.

10 Член 36, параграф 1 от Регламент № 1782/2003 има следното съдържание:

„Помощ по схемата на единно плащане се изплаща по силата на правата на плащания, определени в глава 3, заедно с равен брой хектари, даващи право на помощ, определени в член 44, параграф 2“.

11 Член 43 от Регламент № 1782/2003, озаглавен „Определяне на правото за получаване на плащания“, посочва в своя параграф 1, първа и втора алинея:

„Без да се засяга член 48, всеки земеделски производител получава право на плащане на хектар, което се изчислява като се раздели референтното количество на средната аритметична стойност на броя на хектарите за трите години, които по време на референтния период са му дали право на преките плащания, изброени в приложение VI.

Общият брой на правата за плащане е равен на гореспоменатия среден брой хектари“.

12 Член 44 от Регламента, озаглавен „Използване на правата за получаване на плащания“, посочва в параграфи 1—3:

„1. Всички права на плащане, свързани с хектари, дават право на плащане на сумата, определена съгласно правото на плащане.

2. „Хектар, даващ право на помощ“ означава всякакъв вид селскостопанска площ в стопанството, заета от обработваема земя и постоянни пасища, освен площите, засадени с многогодишни култури, гори или които се използват за не-селскостопански дейности.

„Хектар, даващ право на помощ“ означава също така всяка площ, засадена с хмел, или която задължително трябва да бъде оставена временно да почива, или всяка площ, засадена с маслини.

3. Земеделският производител декларира парцелите, които съответстват на хектарите, свързани с права на помощи. Освен в случаите на непреодолима сила или извънредни обстоятелства, тези парцели трябва да бъдат на разположение на земеделския производител за период от не по-малък от десет месеца, считано от дата, която следва да бъде фиксирана от Комисията, но не по-рано от 1 септември през календарната година, предхождаща годината на подаване на молбата за участие в схемата на единно плащане“.

13 Раздел 1 от глава 5 от Регламент № 1782/2003, озаглавен „Регионално прилагане“, предвижда възможността държавите членки да прилагат схемата на единно плащане на регионално равнище.

- 14 Член 59, параграф 4 от Регламента, приложим при прилагането на схемата на единно плащане на регионално равнище, определя, че броят на правата на земеделския производител се равнява на броя на хектарите, които той декларира в съответствие с член 44, параграф 2 през първата година на прилагане на схемата на единно плащане.

Регламент (ЕО) № 795/2004

- 15 Член 2, букви а)—з) от Регламент (ЕО) № 795/2004 на Комисията от 21 април 2004 година за определяне на подробни правила за прилагане на схемата на единно плащане, предвидена в Регламент (ЕО) № 1782/2003 (ОВ L 141, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 56, стр. 193), изменен с Регламент (ЕО) № 394/2005 на Комисията от 8 март 2005 година (ОВ L 63, стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 63, стр. 45, наричан по-нататък „Регламент № 795/2004“), дава следните определения:

„За целите на дял III от Регламент (ЕО) № 1782/2003 и на настоящия регламент се прилагат следните дефиниции:

- а) „селскостопанска площ“ означава общата площ, която е заета от обработваема земя, постоянни пасища или трайни насаждения;
- б) „обработваема земя“ означава „обработваема земя“, по смисъла на член 2, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 796/2004 на Комисията;
- в) „трайни насаждения“ означава култури, за които не се предвижда ротация, различни от постоянните пасища, които заемат земята за период от пет

или повече години и дават добиви повече от веднъж, включително междинна продукция, както е описано в приложение I, точка (Ж/05) към Решение 2000/115/ЕО на Комисията [...], с изключение на многогодишните култури и междинната продукция от такива многогодишни култури;

[...]

- А) „постоянно пасище“ означава „постоянно пасище“ по смисъла на член 2, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 796/2004 на Комисията;

[...]

- з) „отдаване под аренда“ означава отдаване под аренда или други подобни видове временни прехвърляния“.

Регламент (ЕО) № 796/2004

¹⁶ Член 2, точки 1 и 2 от Регламент (ЕО) № 796/2004 на Комисията от 21 април 2004 година за определяне на подробни правила за прилагане на интегрираната система за администриране и контрол, кръстосано спазване и модулация,

предвидени в Регламент № 1782/2003 (ОВ L 141, стр. 18; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 56, стр. 210), изменен с Регламент (ЕО) № 239/2005 на Комисията от 11 февруари 2005 г. (ОВ L 42, стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 62, стр. 226, наричан по-нататък „Регламент № 796/2004“), дава следните определения:

„За целите на настоящия регламент се прилагат следните дефиниции:

- 1) „Обработваеми земи“: изорани земи, предназначени за култури и земи, оставени под угар или поддържани в добри земеделски и екологично състояние в съответствие с член 5 от Регламент (ЕО) № 1782/2003, независимо от факта, че се намират под оранжерии или под фиксирана или мобилна защита;

- 2) „Постоянни пасбища“: земите, предназначени за производство на трева или други тревисти фуражни растения (засети или [диворастящи]), които не са част от ротационната система на култури в даденото стопанство за пет или повече години, с изключение на земите, оставени под угар в съответствие с член 6 от Регламент (ЕО) № 1251/1999 на Съвета [...], на земите, оставени под угар в съответствие с член 54, параграф 2 и член 107 от Регламент (ЕО) № 1782/2003, на земите, оставени под угар в съответствие с Регламент (ЕИО) № 2078/92 на Съвета [...], и на земите, оставени под угар в съответствие с членове 22, 23 и 24 от Регламент (ЕО) № 1257/1999 на Съвета [...]

Национална правна уредба

- ¹⁷ По силата на член 2, параграф 1 от Закона за прилагане на схемата на единно плащане (Betriebsprämienführungsgesetz, BGBl. 2006 I, стр. 1298) единното

плащане се предоставя на регионално равнище от 1 януари 2005 г. съгласно условията, предвидени съответно в посочения закон и в нормативната уредба за прилагане на схемата на единно плащане.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 18 Спорът в главното производство се отнася до отчитането на разглежданите площи за определяне на правата за получаване на плащания на г-жа Niedermair-Schiemann в рамките на схемата на единно плащане.
- 19 Г-жа Niedermair-Schiemann е поела земеделско стопанство, в което се отглеждат овце. Тя стопанисва разглежданите площи въз основа на два договора.
- 20 По силата на първия договор, сключен на 12 ноември 1998 г. с провинция Rheinland-Pfalz, на г-жа Niedermair-Schiemann е разрешено да използва определени площи като пасища и като ливади за косене. Във връзка с това са ѝ наложени някои ограничения. По-конкретно тези площи не трябва да се косят в периода от 1 ноември до 15 юни всяка година и коситбата не трябва да се осъществява със засмукващи или ротационни косачки. Вместо втора коситба се допуска ротационна или охраняема от пастир паша на овце или кози, като в този случай периодът на пашата следва да бъде съгласуван с администрацията на провинцията, на която е възложено поддържането на тези площи. Предоставянето на земите е безвъзмездно, при условие че заинтересованото лице поеме вноските в професионалното сдружение. Разглежданите парцели са били дадени под аренда на провинцията от техните собственици.

- 21 По силата на втория договор, сключен на 1 май 2000 г. с Landkreis Bad Dürkheim, г-жа Niedermair-Schiemann, определена в договора като „пълномощник“, е задължена да поддържа и стопанисва някои площи при спазване на нормите по опазване на природата. За целта тя получава определено по размер годишно възнаграждение. Тя също така е обвързана със спазването на определени договорни задължения и трябва да следва указанията на административния орган, отговарящ за опазването на природата, например във връзка с интензивността на пашата. Този административен орган от своя страна ѝ предоставя материална помощ посредством поддържащи мерки, каквито са подготвителната коситба и извършването от трети лица преораване и отстраняване на храсти. Част от разглежданите площи са собственост на провинция Rheinland-Pfalz. Собствениците позволяват останалата част да бъде превърната в пасища с оглед на опазването на природата, като в някои случаи се издават решения с общо приложение с цел да задължат собствениците да приемат осъществяваните от г-жа Niedermair-Schiemann поддържащи мерки.
- 22 В рамките на схемата на единно плащане г-жа Niedermair-Schiemann регистрира разглежданите площи като постоянно пасище, принадлежащо на стопанството. С решение от 20 февруари 2006 г. ѝ е предоставено право за получаване на плащане за обработваемата земя и за пасищата, включително за разглежданите площи.
- 23 По министерско разпореждане това решение е изменено с решение от 14 май 2007 г. (наричано по-нататък „изменящо решение“), поради това че за разглежданите площи не се дължи подпомагане.
- 24 Г-жа Niedermair-Schiemann подава възражение срещу изменящото решение.

- 25 На 22 октомври 2007 г. правната комисия на Landkreis Bad Dürkheim уважава възражението на г-жа Niedermair-Schiemann и отменя изменящото решение, като приема, че първоначалното решение от 20 февруари 2006 г. е било прието в съответствие с действащата правна уредба.
- 26 С решение от 2 юли 2008 г. по подадената от ADD жалба Verwaltungsgericht Neustadt an der Weinstraße отменя решението от 22 октомври 2007 г. и възстановява в сила изменящото решение.
- 27 На първо място Verwaltungsgericht приема, че когато стопанисването има отношение едновременно към опазването на природата и към една екстензивна селскостопанска дейност следва да се обърне внимание на стоящото на втори план право на ползване. По-нататък той счита, че схемата на единно плащане няма за предмет подпомагане на доходите, отнасящо се до дейности по опазването на природата, които са поверени от държавната администрация на стопанисващото лице. Освен това юрисдикцията е приела, че селскостопанско използване може да има само когато земеделският производител е получил правото на стопанисване по силата на договор за аренда или друга подобна сделка. Също така той приема, че в делото по главното производство целта, за която разглежданите площи са предоставени на г-жа Niedermair-Schiemann, не е селскостопанска, а е свързана с опазване на природата. Накрая той прави извода, че за да получат право на помощ, площите трябва да са част от стопанство, ползващо тази помощ и земеделският производител трябва да има правото да ги използва за селскостопански цели, нещо което не се отнасяло за конкретния случай.
- 28 Landkreis Bad Dürkheim и г-жа Niedermair-Schiemann обжалват това решение пред запитващата юрисдикция.
- 29 Според тази юрисдикция разрешаването на спора в главното производство зависи от изясняване на това дали разглежданите площи попадат в понятието „хектар, даващ право на помощ“ по смисъла на член 44, параграф 2 от Регламент № 1782/2003.

30 При тези условия Oberverwaltungsgericht Rheinland-Pfalz решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Става ли въпрос за селскостопанска площ по смисъла на член 44, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1782/2003 в случаите, в които, макар и да се използва и за селскостопански цели (паша за отглеждането на овце), тази площ служи главно за управление на ландшафта и за опазване на природата?

2) При утвърдителен отговор на първия въпрос:

Използва ли се дадена площ за неселскостопански дейности по смисъла на член 44, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1782/2003, когато разглежданата дейност служи главно за опазване на природата или при всички положения, когато в рамките на осъществяване на целите за опазване на природата земеделският производител следва да изпълнява указанията на компетентната администрация в областта на опазване на природата?

3) В случай че е налице селскостопанска площ (първи въпрос), която се използва и за селскостопанска дейност (втори въпрос):

необходимо ли е, за да може дадена селскостопанска площ да се приеме за част от стопанство (селскостопанска площ в стопанството по смисъла на член 44, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1782/2003),

а) тя да бъде на разположение на стопанството съгласно договор за аренда или друга подобна срочна сделка срещу възнаграждение?

- б) при отрицателен отговор: продължава ли площта да бъде част от стопанството, когато тя е предоставена на разположение на стопанството безвъзмездно или единствено срещу поемане на вноските в професионалното сдружение, така че да бъде използвана по определен начин и за ограничен период при съобразяване с целта за опазване на природата?
- в) при утвърдителен отговор: продължава ли площта да бъде част от стопанството, когато стопанството е задължено да осъществява на тази площ определени дейности, за които получава възнаграждение?“.

По преюдициалните въпроси

По първия и втория въпрос

- ³¹ С първите два въпроса, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция пита по същество дали член 44, параграф 2 от Регламент № 1782/2003 трябва да се тълкува в смисъл, че той не допуска предоставянето на право на помощи за площ, която, макар и да се използва и за селскостопански цели, служи главно за управление на ландшафта и за опазване на природата, особено когато в рамките на осъществяването на целите за опазване на природата земеделският производител следва да изпълнява указанията на администрацията, компетентна по въпросите на опазването на природата.

- 32 По силата на член 44, параграф 2, първа алинея от Регламент № 1782/2003 „хектар, даващ право на помощ“ е всякакъв вид селскостопанска площ в стопанството, заета от обработваема земя и постоянни пасища, освен площите, засадени с многогодишни култури, гори или които се използват за неселскостопански дейности.
- 33 В този контекст запитващата юрисдикция пита, на първо място, дали може да се определи като селскостопанска площта, която, макар и да се използва и за селскостопански цели, служи главно за управление на ландшафта и за опазване на природата.
- 34 Понятието „селскостопанска площ“ е определено в член 2, буква а) от Регламент № 795/2004 като общата площ, която е заета от обработваема земя, постоянни пасища или трайни насаждения.
- 35 По силата на член 2, буква б) от същия регламент във връзка с член 2, точка 1 от Регламент № 796/2004 обработваеми земи са земите, обработвани за отглеждане на култури и земи под угар, или поддържани в добро селскостопанско и екологично състояние в съответствие с член 5 от Регламент (ЕО) № 1782/2003.
- 36 Съгласно член 2, буква д) от Регламент № 795/2004 във връзка с член 2, точка 2 от Регламент № 796/2004 постоянни пасища са земите, предназначени за производство на трева или други тревисти фуражни растения, които не са част от ротационната система на култури в даденото стопанство за пет или повече години.

- 37 От посочените в точки 32—36 от настоящото решение разпоредби следва, че квалифицирането като „обработваеми земи“ или „постоянни пасища“, а следователно и като „селскостопанска площ“, зависи от действителното предназначение на съответните земи. Така дадена площ следва да се квалифицира като селскостопанска, когато тя се използва като обработваема земя, или като постоянно пасище по смисъла на член 2, точки 1 и 2 от Регламент № 796/2004.
- 38 Следователно това, че парцелите, които действително се използват като обработваеми земи или постоянни пасища, служат основно за опазване на природата и за управлението на ландшафта, не трябва да е пречка такива парцели да се квалифицират като селскостопанска площ по смисъла на член 2, точки 1 и 2 от Регламент № 796/2004.
- 39 В допълнение, както това е видно от съображения 3, 21 и 24 от Регламент № 1782/2003, следва да се посочи, че опазването на околната среда е част от целите на системата на единно плащане. Съдът също се е произнесъл, че опазването на околната среда, което е една от основните цели на Европейския съюз, трябва да се възприема като цел, която е част от общата политика в областта на селското стопанство (Решение от 16 юли 2009 г. по дело Horvath, С-428/07, Сборник, стр. I-6355, точка 29). Освен това в член 2, точка 1 от Регламент № 796/2004 изрично се посочва, че обработваеми земи, а следователно и селскостопански площи по силата на член 2, буква а) от Регламент № 795/2004, са поддържаните в добро селскостопанско и екологично състояние по смисъла на член 5 от Регламент № 1782/2003 земи.
- 40 В този контекст би възникнало противоречие, ако правото на помощ бъде преустановено за дадена селскостопанска площ, поради това че тя се използва за управление на ландшафта и за опазване на природата.

- 41 От изложените по-горе съображения следва, че преобладаващият характер на целта за опазване на природата и за управление на ландшафта спрямо дадена площ не отнема селскостопанския характер на тази площ по смисъла на член 44, параграф 2 от Регламент № 1782/2003 когато, както е в дадения случай, площта се използва действително като обработваема земя или като пасище.
- 42 На второ място, запитващата юрисдикция иска да се установи дали дадена площ дава право на помощи, когато върху нея се осъществява основно дейност, свързана с управлението на ландшафта и с опазването на природата.
- 43 В това отношение следва да се напомни, че при прилагането на член 44, параграф 2, първа алинея от Регламент № 1782/2003 селскостопанските площи, които са предназначени за определена неселскостопанска дейност, не дават право на помощи.
- 44 Член 2, буква в) от посочения регламент определя селскостопанската дейност като производството, развъждането или отглеждането на селскостопански продукти, включително прибирането на реколтата, доенето, размножаването на животните и отглеждането на животни за селскостопански цели или поддържането на земята в добро селскостопанско и екологично състояние, така както то е определено в член 5 от същия регламент.
- 45 В този контекст запитващата юрисдикция поставя въпроса дали дадена селскостопанска площ, която се използва едновременно за селскостопански и за неселскостопански дейности по смисъла на член 44, параграф 2, първа алинея, дава право на помощи.

- 46 Видно от акта за преюдициалното запитване, следва да се направи изводът, че все пак в случая разглежданите площи са предназначени за осъществяването на селскостопанска дейност.
- 47 В действителност, щом като дадена селскостопанска площ се използва за селскостопанска дейност по смисъла на член 2, буква в) от Регламент № 1782/2003, за целите на неговия член 44, параграф 2 е без значение дали целта на тази дейност е предимно селскостопанска, или е насочена към опазването на природата.
- 48 По същия начин даването на указания на земеделския производител от страна на компетентната национална администрация е неотнормимо към понятието за селскостопанска дейност, съдържащо се в посочената разпоредба. Това е вярно на още по-силно основание и поради обстоятелството, че съгласно самия член 3 от Регламент № 1782/2003, освен че всеки земеделски производител, който получава преки плащания, трябва да спазва законоустановените изисквания за управление, посочени в приложение III към Регламента, като се придържа към доброто селскостопанско и екологично състояние, определено в член 5 от него, но също така и компетентният национален орган предоставя на земеделския производител списък със законоустановените изисквания за управление и условията за добро селскостопанско и екологично състояние, които той трябва да спазва.
- 49 От изложените съображения следва, че член 44, параграф 2 от Регламент № 1782/2003 трябва да се тълкува в смисъл, че той допуска право на помощи да се предоставя за площ, която, макар и да се използва същевременно и за селскостопански цели, служи главно за управление на ландшафта и за опазване на природата. Освен това обстоятелството, че земеделският производител следва да изпълнява указанията на компетентната администрация в областта на опазването на околната среда, не променя селскостопанския характер на определена дейност, когато тя е съобразена с изведеното в член 2, буква в) от посочения регламент определение.

По третия въпрос

- 50 Третият въпрос се отнася до това при какви условия дадена селскостопанска площ може да се приеме за принадлежаща към определено стопанство по смисъла на член 44, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1782/2003.
- 51 По-конкретно запитващата юрисдикция иска най-напред да се установи дали за да се приеме, че дадена селскостопанска площ принадлежи към определено стопанство на земеделски производител, е необходимо той да се разпорежда с нея по силата на договор за аренда или на друг подобен възмезден наемен договор. На следващо място юрисдикцията пита дали е част от стопанството площта, която е предоставена на разположение на земеделския производител с оглед на използването ѝ по определен начин за ограничен период при съобразяване с целта за опазване на природата. Накрая запитващата юрисдикция пита дали дадена селскостопанска площ може да се разглежда като част от стопанството, когато земеделският производител е задължен да осъществява върху нея определени действия, за които получава възнаграждение.
- 52 На първо място, следва да се припомни, че съгласно член 44, параграф 2 от Регламент № 1782/2003 селскостопанските площи в стопанството предоставят право на помощи. Член 2, буква б) от Регламента определя, че стопанство е всяка производствена единица, управлявана от един земеделски производител, намираща се на територията на държава членка.
- 53 Член 44, параграф 3 от Регламента уточнява, че парцелите, които съответстват на хектарите, свързани с право на помощи, трябва да бъдат на разположение на земеделския производител за период, не по-малък от десет месеца.

- 54 По този начин се установява, че нито член 44, параграф 2 от Регламент № 1782/2003, нито параграф 3 от същия член уточняват естеството на правоотношението, въз основа на което разглежданата площ се използва от земеделския производител. Следователно от тези разпоредби не може да се направи изводът, че съответните парцели следва да бъдат на разположение на земеделския производител по силата на договор за аренда или на друга равностойна сделка.
- 55 Следователно съгласно принципа на свободата на договаряне страните са свободни да определят правоотношението, на което се основава използването на разглежданата площ. Ако не е предвидено друго, те са свободни да определят и че парцелите се предоставят без насрещна парична престация.
- 56 Също така те имат право да предвидят, че като насрещна престация за това предоставяне земеделският производител се задължава да поеме вноските, дължими към професионалното сдружение.
- 57 На второ място, запитващата юрисдикция иска да се установи дали дадена площ може да се разглежда като част от стопанството, когато на земеделския производител са наложени, както е в случая със сключения от г-жа Niedermaier-Schiemann на 12 ноември 1998 с провинция Rheinland-Pfalz договор, някои ограничения, свързани с продължителността и естеството на допустимите за осъществяване върху тази площ дейности.
- 58 В това отношение следва да се напомни, видно от точка 52 от настоящото решение, че дадена площ представлява част от стопанството на земеделския производител, когато той има право да я управлява, за да може да извършва определена селскостопанска дейност.

- 59 Нито Регламент № 1782/2003, нито Регламенти № 795/2004 и № 796/2004 дават пояснения относно точния обхват на понятието „производствена единица, управлявана от един земеделски производител“, което се използва в член 2, буква б) от посочения Регламент № 1782/2003.
- 60 Според установената съдебна практика определянето на значението и на обхвата на термините, за които правото на Съюза не дава никакво определение, следва да се осъществява в съответствие с обичайното им значение в общоупотребимия език, като се държи сметка за контекста, в който те се използват, и за целите, преследвани от правната уредба, от която те са част (Решение от 10 март 2005 г. по дело easyCar, C-336/03, Recueil, стр. I-1947, точка 21 и цитираната съдебна практика).
- 61 Що се отнася до схемата на единно плащане, противно на твърдението на ADD в писменото му становище, понятието за управление не предполага наличието в полза на земеделския производител на възможност за неограничено ползване на дадената площ в рамките на нейното използване за селскостопански цели.
- 62 От друга страна, по отношение на тази площ земеделският производител следва да разполага с достатъчна самостоятелност за осъществяване на своята селскостопанска дейност, нещо което трябва да се прецени от запитващата юрисдикция с оглед на всички обстоятелства по случая.
- 63 В частност, при обстоятелства като тези в спора по главното производство е важно земеделският производител да не бъде изцяло подчинен на указанията на компетентния национален орган. По този начин въпреки указанията на този орган земеделският производител следва в известна степен да има възможност да взема решения сам в рамките на използването на съответната площ.

- 64 Освен това съгласно член 44, параграф 3 от Регламент № 1782/2003 даващите право на помощ площи трябва да бъдат на разположение на земеделския производител за период, не по-малък от десет месеца.
- 65 През този период земеделският производител трябва да бъде в състояние да използва с достатъчна степен на самостоятелност съответната площ за своите селскостопански дейности, включително и за поддържането на земите в добро селскостопанско и екологично състояние по смисъла на член 5 от Регламент № 1782/2003.
- 66 Освен това от съществено значение е през този период разглежданите площи да не бъдат предмет на каквато и да било селскостопанска дейност, осъществявана от трето лице. За да се избегне възможността няколко земеделски производители да претендират, че съответните парцели са част от техните стопанства, необходимо е всъщност за целите на схемата на единно плащане през този период площите да не могат да се разглеждат като част от стопанството на други земеделски производители.
- 67 На трето място, запитващата юрисдикция пита дали дадена селскостопанска площ може да се счита за част от стопанство, когато земеделският производител е задължен да осъществява на нея определени дейности, за които получава възнаграждение.
- 68 В това отношение следва да се напомни, че съгласно член 44, параграф 2 от Регламент № 1782/2003 стопанството се състои от обработваема земя и постоянни пасища, които са предназначени за селскостопанска дейност, осъществявана от земеделски производител с определена самостоятелност.

- 69 Необходимо е също така да се уточни, че упражняването на селскостопанска дейност върху разглежданите площи следва да се осъществява от името и за сметка на земеделския производител, нещо, което трябва да се провери от запитващата юрисдикция.
- 70 В това отношение без значение е обстоятелството, че земеделският производител е задължен освен това да осъществява срещу възнаграждение определени дейности за сметка на трето лице.
- 71 Следователно на третия въпрос следва да се отговори, че член 44, параграф 2 от Регламент № 1782/2003 трябва да се тълкува в смисъл, че:
- за да се приеме, че дадена селскостопанска площ е част от стопанството на земеделския производител, не е необходимо той да се разпорежда с нея по силата на договор за аренда или на друг подобен възмезден наемен договор,
  - той допуска да се приеме за част от стопанство площта, предоставена на земеделския производител безвъзмездно, само срещу поемането от негова страна на дължимите към професионалното сдружение вноски, с цел тя да бъде използвана по определен начин за ограничен период, при спазването на целите за опазване на природата, при условие че земеделският производител е в състояние да използва тази площ с достатъчна самостоятелност за своите селскостопански дейности за период, не по-малък от десет месеца,
  - без значение за принадлежността на съответната площ към стопанството на земеделския производител е обстоятелството, че той е задължен срещу

възнаграждение да осъществява определени дейности за сметка на трето лице, щом като площта се използва от земеделския производител и за упражняването на собствена селскостопанска дейност от свое име и за своя сметка.

По съдебните разноски

- ⁷² С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

- 1) Член 44, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета от 29 септември 2003 година относно установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители и за изменение на Регламенти (ЕИО) № 2019/93, (ЕО) № 1452/2001, (ЕО) № 1453/2001, (ЕО) № 1454/2001, (ЕО) № 1868/94, (ЕО) № 1251/1999, (ЕО) № 1254/1999, (ЕО) № 1673/2000, (ЕИО) № 2358/71 и (ЕО) № 2529/2001, изменен с Регламент (ЕО) № 2013/2006 на Съвета от 19 декември 2006 година, следва да се тълкува в смисъл, че той допуска правото на помощи да се предоставя за площ, която, макар и да се използва същевременно и за селскостопански цели, служи главно за управление на ландшафта и за опазване на природата. Освен това обстоятелството, че земеделският производител следва да изпълнява указанията на компетентната администрация в областта на опазването на

околната среда, не променя селскостопанския характер на определена дейност, когато тя е съобразена с изведеното в член 2, буква в) от посочения регламент определение.

2) Член 44, параграф 2 от Регламент № 1782/2003, изменен с Регламент № 2013/2006, трябва да се тълкува в смисъл, че:

- за да се приеме дадена селскостопанска площ за част от стопанството на земеделския производител, не е необходимо той да се разпорежда с нея по силата на договор за аренда или на друг подобен възмезден наемен договор,**

- той допуска да се приеме за част от стопанство площта, предоставена на земеделския производител безвъзмездно, само срещу поемането от негова страна на дължимите към професионалното сдружение вноски, с цел тя да бъде използвана по определен начин за ограничен период, при спазването на целите за опазване на природата, при условие че земеделският производител е в състояние да използва тази площ с достатъчна самостоятелност за своите селскостопански дейности за период, не по-малък от десет месеца,**

- без значение за принадлежността на съответната площ към стопанството на земеделския производител е обстоятелството, че той е задължен срещу възнаграждение да осъществява определени дейности за сметка на трето лице, щом като площта се използва от земе-**

делския производител и за упражняването на собствена селскостопанска дейност от свое име и за своя сметка.

Подписи